



Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa

6.Kbf.30/2024/8.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2024. november 6. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A hivatali visszaélés büntette és más bűncselekmények miatt vádlottl büntetés-végrehajtási főtörzsőrmester és társa ellen indított büntetőügyben a Szegedi Törvényszék Katonai Tanácsa 2023. december 6. napján kihirdetett Kb.I.124/2022/50. számú ítéletét megváltoztatja.

A szabadságvesztés felfüggesztésének próbaidejét 2 (kettő) évre enyhíti.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét vádlottl büntetés-végrehajtási főtörzsőrmester I. rendű vádlott tekintetében helybenhagyja.

I n d o k o l á s

[1] A Szegedi Törvényszék Katonai Tanácsa a 2023. december 6. napján kihirdetett Kb.I.124/2022/50. számú ítéletével vádlottl büntetés-végrehajtási főtörzsőrmester I. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk. 305. § a) pontjába ütköző hivatali visszaélés büntetében, 2 rendbeli, a Btk. 295. § (1) bekezdésébe ütköző bírósági vagy hatósági eljárásban elkövetett vesztegetés büntetében és a Btk. 276. § (1) bekezdésébe ütköző hamis tanúzásra felhívás büntetében. Ezért – halmazati büntetésül – 1 év 6 hónap börtön fokozatú szabadságvesztésre és lefokozásra ítélte. A kiszabott szabadságvesztés végrehajtását 5 év próbaidőre felfüggesztette. A szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetére rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról. Az I. rendű vádlottat az ügy II. rendű vádlottjával egyetemlegesen kötelezte 87.539 forint bűnügyi költség megfizetésére, továbbá rendelkezett az eljárás során lefoglalt tárgyakról.

[2] A tárgyaláson a katonai ügyész a nyilatkozattételre három munkanap gondolkodási időt tartott fenn, majd a törvényes határidőn belül tudomásul vételt jelentett be. Az I. rendű vádlott és védője szintén három napot tartottak fenn, és a védő a törvényes határidőn belül fellebbezést jelentett be elsődlegesen felmentés, másodsorban enyhítés, a

lefokozás mellőzése érdekében. Az I. rendű vádlott a törvényes határidőn belül jogorvoslati nyilatkozatot nem tett. Az elsőfokú bíróság elbírálta még az ügyben vádlott2 II. rendű vádlott cselekményeit, az ő esetében azonban az ítélet – fellebbezések hiányában – 2024. március 20. napján jogerőre emelkedett.

[3] A védő eljuttatta a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsához fellebbezése írásbeli indokolását, melyben kifejtette, hogy a lefokozás a legsúlyosabb katonai büntetés, mert a katona ezzel elveszíti a rendfokozatát és egyben a törvény erejénél fogva megszűnik a szolgálati viszonya is. Ezért következményei minden más katonai büntetéshez képest súlyosabbak. Egyszerre jelentenek materiális és erkölcsi hátrányt. Érintik a hivatásos állományú katona megélhetését, szolgálati lakásra való jogosultságát, és minden más, a szolgálathoz kapcsolódó juttatását. A védői álláspont szerint ezért a rendfokozatra való méltatlanság kimondása törvényi előfeltételeinek megnyugtató tisztázása körültekintő bírói mérlegelést igényel, hogy a büntetés ne eredményezzen a büntetési célokkal túlmutató hátrányt. Kifejtette azon álláspontját a védő, hogy az elsőfokú bíróság a fenti szempontokat nem mérlegelte kellő körültekintéssel, amikor a vádhatóság indítványa ellenére lefokozás büntetésben is részesítette az I. rendű vádlottat. A vádlott ugyanis a büntetőeljárás időtartama alatt is a büntetés-végrehajtási intézet megbecsült dolgozója maradt, és a lefokozás büntetés nemcsak őt magát, hanem a létszámhiánnyal küzdő büntetés-végrehajtási intézetet is sújtja. Utalt a védő arra is, hogy fellebbezése nem csupán a katonai büntetés kiszabása ellen, hanem az ítélet egésze ellen irányul, tehát valamennyi ítéleti rendelkezést és az indokolást is sérelmezi.

[4] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.421/2024/3. számú átiratában az előterjesztett védői fellebbezést nem tartotta alaposnak. Kifejtette, hogy a Szegedi Törvényszék Katonai Tanácsa törvényes eljárásban ügyfelderítési kötelezettségét teljesítette, a bűnügyben releváns és még elérhető bizonyítékokat megvizsgálta, azokat egyenként és együttesen értékelve, az I. rendű vádlott védekezésével szemben mérlegeléssel állapította meg az ítélet történeti tényállása I-IV. részeit. Álláspontja szerint ez a tényállás mentes a Be. 592. § (1) és (2) bekezdésében írt megalapozatlansági okoktól. Utalt azonban arra, hogy az indokolás személyi része annyiban pontosításra szorul, hogy az I. rendű vádlott átlagos havi illetménye 405.000 forint. A fellebbviteli főügyészség álláspontja szerint a katonai tanács okszerű következtetést vont az I. rendű vádlott elkövetéskori tudattartalmára, célzatára, szándékára és azon keresztül bűnösségére nézve. Törvényes a cselekmények jogi minősítése is. A jogtárgyak különbözősége miatt valós a megállapított anyagi halmazat és rendbeliség. A másodfokú ügyészi álláspont szerint a védelmi fellebbezés az elsőfokú bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységét támadja, és a releváns bizonyítékok újraértékelése útján törekszik védence teljeskörű felmentésére. A másodfokú eljárásban azonban ez nem foghat helyt.

[5] A fellebbviteli főügyészség megállapítása szerint a katonai tanács az I. rendű vádlott javára és terhére jelentkező bűnösségi körülményeket vizsgálta, majd indokoltan szabott ki halmazati büntetésül börtön fokozatú, végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés büntetést. A törvényszék alappal tekintett el a Btk. 102. § (1) bekezdésében írt előzetes bírósági mentesítés alkalmazásától, figyelemmel arra, hogy a vádlott arra érdemtelen. Kifejtette továbbá, hogy vádlott1 méltatlan rendfokozat viselésére és büntetés-végrehajtási szolgálat ellátására is, ezért indokoltan sújtotta őt az elsőfokú bíróság lefokozás

katonai büntetéssel. A másodfokú ügyészi hivatkozás szerint a bűnügyben nem mutatható fel olyan nyomatékos enyhítő körülmény, amelyre figyelemmel az I. rendű vádlott a szolgálatban megtartható lenne. Kifogásolta ugyanakkor a fellebbviteli főügyészség, hogy az elsőfokú bíróság 50. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyve nem feleltethető meg a Be. 445. § (2) bekezdés e) és g) pontja szerinti törvényi tartalmi követelményeknek, amely körülmény relatív eljárási szabálysértésként vehető figyelembe. Összességében arra tett indítványt, hogy a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a Szegedi Törvényszék Katonai Tanácsának elsőfokú ítéletét – az illetmény pontosítása után – a Be. 605. § (1) bekezdésének megfelelően az I. rendű vádlott vonatkozásában hagyja helyben.

[6] A védő a nyilvános ülésen megtartott perbeszédében az elsőfokú ítélet ellen bejelentett fellebbezését az írásbeli indokolásban írtakkal együtt fenntartotta. Hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság a lefokozást rendkívül méltánytalanul alkalmazta. E körben utalt arra, hogy a vádlott parancsnoki jellemzésében nem kizárólag negatív, hanem pozitív elemek is vannak. Hangsúlyozta, hogy ez a katonai büntetés védencének a megélhetését is veszélybe sodorhatja, mert negyedszázados szolgálati viszonyt követően rendkívül nehéz visszailleszkedni a civil életbe. Utalt továbbá a védő arra, hogy fellebbezése az egész ítéletet, nem csupán a katonai büntetést támadja.

[7] A vádlott az utolsó szó jogán előadta, hogy elhanyagolható az az előny, amit tanúlnak és a II. rendű vádlottnak nyújtott, hiszen ez a két ember egyaránt a konyhán dolgozott, hetente háromszor találkoztak, annak semmiféle jelentősége nem volt, hogy összefutottak negyedszer is. A férfi fogvatartott az egészségügyi körletre volt rendelve, míg tanúlnak előző nap balesete volt, ezért el kellett látni. Az, hogy egy engedélyezetlen találkozójuk volt, legfeljebb hibaként értékelhető, de nem bűncselekmény. Előadta továbbá, hogy tanú2 tanú több alkalommal nem mondott igazat az eljárás során, így nem felel meg a valóságnak, hogy a vádlott 2 millió forintot ígért neki, ezt az NVSZ sem igazolta. Nem felel meg a valóságnak az sem, hogy levelet küldött volna neki, de ez nem került ellenőrzésre. Alaptalan az a hivatkozás, hogy a vádlott férje nagyhatalmú építési vállalkozó, mert nem is a férje, és 18 év bv-s múlt után, leszerelést követően dolgozik kőműves szakmunkásként egy segédmunkással. Hivatkozott továbbá az I. rendű vádlott arra, hogy nem felel meg a valóságnak II. rendű vádlott azon hivatkozása, hogy ő segített a kapcsolatot felvenni tanú1-szal. A szabadult személy levelezhet a bentlévővel, ehhez semmiféle segítség nem kell. Utalt továbbá arra, hogy a II. rendű vádlottnak mind az öt vallomása eltérő volt. Álláspontja szerint az ügyésznő egyébként is nagyon túllépett a szerepén vádlott2 kihallgatásánál. Kifogásolta a vádlott, hogy 26 éve dolgozik a bv-nél, és ez nem került sehol értékelésre, pedig őt visszavárják a munkahelyére. Úgy nyilatkozott, hogy nem érzi úgy, hogy bűncselekményt követett volna el, hanem ez az egész egy botlás, sutaság, „elmelindázás” volt. A vádlott álláspontja szerint az elsőfokú bíróság túlzott joghátrányt okozott a cselekmény valós súlyához képest.

[8] A védő által bejelentett fellebbezés tartalmára figyelemmel az ügyben a felülbírálat a Be. 590. § (1) és (2) bekezdései alapján teljeskörű. Erre figyelemmel a másodfokú bíróság a felülbírálat során vizsgálta az eljárási szabályok megtartását, az ítélet megalapozottságát, az ítéletnek a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére és a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezéseit, valamint az indokolás helyességét.

[9] A másodfokú bíróság a felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú katonai tanács az eljárási szabályokat betartotta. A vádiratnak a bíróságra érkezését követően előkészítő ülést tűzött ki, melyet többszöri próbálkozást követően sikerült megtartani. Az I. rendű vádlott az előkészítő ülésen nem tett a váddal egyező beismerő nyilatkozatot, ezért a törvényszék tárgyalást tűzött ki. Mind az előkészítő ülés, mind a tárgyalás során az elsőfokú bíróság a vádlottakkal és a tanúkkal szemben törvényes figyelmeztetéseket, kioktatásokat alkalmazott, és az ügy egyéb bizonyítékait is a törvényben előírt formában tette a bizonyítás anyagává. A védő fellebbezésében eljárási szabálysértésre nem is hivatkozott.

[10] A másodfokú bíróság nem értett egyet a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség azon hivatkozásával, hogy az elsőfokú bíróság 50. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyve nem feleltethető meg a Be. 445. § (2) bekezdés e) és g) pontja szerinti törvényi tartalmi követelményeknek, amely körülmény relatív eljárási szabálysértésként vehető számba. A Be. 445. § (2) bekezdés e) és g) pontjai szerint a jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell a perbeszédet, a felszólalást, az utolsó szó jogán elhangzottakat, valamint az ügydöntő határozat szóbeli indokolását. Az 50. naplószaam alatt szereplő jegyzőkönyv-kivonat tartalmazza, hogy a tanács elnöke tájékoztatja a jelenlévőket, hogy a Be. 444. § (2) bekezdés b) pontja alapján az eljárási cselekményről egyidejűleg végzett jegyzőkönyvezés helyett kép- és hangfelvétel készül, valamint, hogy a Be. 444. § (6) bekezdése alapján a hitelesített kép- és hangfelvétel jegyzőkönyvnek minősül, abból írásbeli kivonat készül. A Be. 445. § (9) bekezdése szabályozza, hogy ha az eljárási cselekményről jegyzőkönyvnek minősülő kép- és hangfelvétel készül, akkor a jegyzőkönyvből írásbeli kivonatot kell készíteni, és annak mik a kötelező elemei. Az ott felsorolt a), b), c) pontok nem tartalmazzák a perbeszédet, a felszólalást, az utolsó szó jogán elhangzottakat, valamint az ügydöntő határozat szóbeli indokolását. Az adott § (10) bekezdése szerint a jegyzőkönyv írásbeli kivonata tartalmazhatja ezeket, azonban ez nem kötelező rendelkezés. A tényleges tárgyalási jegyzőkönyvet – a hitelesített kép-és hangfelvételt – megtekintve látható, hogy a jegyzőkönyv tartalmazza a fentieket.

[11] Kétséggkívül a jegyzőkönyvezés pontatlansága, hogy a bírósági iratok 40. sorszáma alatt található irat jegyzőkönyv elnevezést tartalmaz, miközben abban utalás történik arra, hogy az jegyzőkönyv-kivonatnak minősül, és a jegyzőkönyv-kivonat tartalmi elemeinek felel meg. Az iraton ügyész1 őrnagy katonai büntetőeljárásra kijelölt ügyészként került feltüntetésre, miközben ő katonai ügyész. Megállapítható azonban, hogy ez csupán a jegyzőkönyv-kivonat elkészítésének pontatlansága, hiszen a jegyzőkönyvnek minősülő hiteles kép-és hangfelvételt megtekintve látható, hogy az eljáró katonai bíró helyesen, katonai ügyészként mutatta be ügyész1-et. Az elsőfokú bíróság részéről tehát eljárási szabálysértés nem történt.

[12] Az elsőfokú bíróság a tényállást mérlegelési jogkörében állapította meg, ennek során a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a bizonyítékokat megfelelően értékelte és indokolási kötelezettségének is eleget tett. A vádlott valamennyi vádpont tekintetében tagadta a bűnösségét. Az I.) tényállási ponttal kapcsolatban olyan tartalmú védekezést terjesztett elő,

hogy a II. rendű vádlott munkavégzés céljából, míg tanú1 orvosi ellátás céljából tartózkodott a segélyhelyen, és az, hogy találkozhattak és együtt lehettek, legfeljebb figyelmetlensége miatt történhetett, de az I. rendű vádlott nem kívánt jogtalan előnyt biztosítani a II. rendű vádlottnak. A II.) tényállási ponttal kapcsolatban azzal védekezett, hogy nem vette rá a II. rendű vádlottat vallomása megváltoztatására, nem ígért neki olyat, hogy tanú1 kapcsolattartója lehet, csupán utalt arra, hogy nyugodtan írhat neki levelet, mert azt mindenkinek engedélyezik. A III.) vádponttal kapcsolatban védekezésésként előadta, hogy nem is lett volna miért kérni a tanútól, hogy milyen vallomást tegyen, továbbá egyébként sincs 2 millió forintja, hogy azt ellentételezésként felajánlja. A IV.) tényállási pont tekintetében az I. rendű vádlott arra hivatkozott, hogy nem kérte a tanút újabb, megváltoztatott tartalmú vallomás megtételére, csupán kérdőre vonta őt megtett vallomása miatt.

[13] Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a tényállást az I. rendű vádlott védekezésével szemben a II. rendű vádlott önmagára nézve is terhelő vallomása, az 1. és 2. számú tanúk, tanú4 büntetés-végrehajtási százados, tanú5 büntetés-végrehajtási alezredes, tanú1 tanúk vallomásai, a zártláncú kamerarendszer által készített felvétel, a Nemzeti Védelmi Szolgálat jelentései, a büntetés-végrehajtási intézeten belüli fegyelmi eljárás iratai, illetve az egyéb okirati bizonyítékok alapján állapította meg. Az elsőfokú bíróság ítélete [17]-[41] bekezdéseiben értékelte az általa megvizsgált bizonyítékokat, és logikus, meggyőző magyarázatát adta annak, hogy miért nem a vádlott védekezését fogadta el a tényállás alapjául. Helytállóan hivatkozott arra, hogy az I. rendű vádlottra nézve terhelő bizonyítékok egymást alátámasztják, erősítik, és az I. rendű vádlott védekezését cáfolják.

[14] A másodfokú bíróság csupán a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontja alapján az I. rendű vádlott személyi körülményei tekintetében pontosította az elsőfokú bíróság ítéletét annyiban, hogy vádlott1 büntetés-végrehajtási főtörzsőrmester havi átlagilletménye 405.785 forint.

[15] A Be. 591. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a másodfokú bíróság a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja, kivéve, ha az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, illetve a fellebbezésben új tényt állítottak vagy új bizonyítékokra hivatkoztak, és ennek alapján a másodfokú bíróság bizonyítási eljárást folytat le. Megállapítható, hogy a védő fellebbezésében új tényre, új bizonyítékokra nem hivatkozott, ilyen bizonyítás lehetősége a másodfokú eljárásban nem is merült fel. Megállapítható továbbá, hogy az elsőfokú bíróság által rögzített tényállás mindenben megalapozott, mentes a Be. 592. § (1) és (2) bekezdésében írt megalapozatlansági okoktól, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa felülbírálata alapjául elfogadta. Így a vádlott felmentésére kizárólag a bizonyítékok újraértékelése és a tényállás felülmérlegelésére útján kerülhetett volna sor, amely a Be. 593. § (3) bekezdése alapján tilalmazott.

[16] Az irányadó tényállás alapján a katonai tanács okszerűen vont le következtetést az I. rendű vádlott bűnösségére és helyes a cselekmények jogi minősítése is. Nem tévedett a Szegedi Törvényszék Katonai Tanácsa, amikor vádlott1 büntetés-végrehajtási főtörzsőrmester vádlott bűnösségét a Btk. 305. § a) pontjába ütköző hivatali visszaélés büntetében, 2 rendbeli,

a Btk. 295. § (1) bekezdésébe ütköző bírósági vagy hatósági eljárásban elkövetett vesztegetés büntetében és a Btk. 276. § (1) bekezdésébe ütköző hamis tanúzásra felhívás büntetében megállapította. Az ítéltábla osztotta az elsőfokú bíróságnak az ítélete [42]-[45] bekezdéseiben kifejtett jogi álláspontját. Helytállóan, és a vádlott által megsértett szabályok felsorolásával rögzítette, hogy azért szegte meg hivatali kötelességét, hogy jogtalan előnyt szerezzen a II. rendű vádlottnak a jogszabály által tiltott kapcsolattartás biztosításával. Nem tévedett az elsőfokú bíróság akkor sem, amikor a 2 rendbeli korrupciós bűncselekmény megállapítását indokolta. A vádlott az ügyészség előtt folyamatban lévő eljárásban vette rá a II. rendű vádlottat a vallomása megváltoztatására azon jogtalan előny ígéretével, hogy elintézi, hogy álnéven kapcsolattartója lehessen tanúl fogvatartottnak, valamint pénz ígéretével próbálta az 1. számú tanút rábírni arra, hogy valótlan tartalmú, de az I. rendű vádlott számára kedvező vallomást tegyen. Azon magatartásával pedig, hogy az 1. számú tanút az ügyészség előtt már megtett vallomásának megváltoztatására kívánta rábírni, a hamis tanúzásra felhívás büntetét megvalósította.

[17] Az elsőfokú bíróság ítéletében alapvetően helytállóan sorolta fel a büntetés kiszabása során figyelembe vehető körülményeket, azonban a súlyosító körülmények köréből a negatív parancsnoki jellemzést mellőzni kellett, mert az pozitív és negatív megállapításokat egyaránt tartalmaz. Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor az enyhítő és súlyosító körülményekre, valamint a többszörös halmazatban álló bűncselekmények tényleges tárgyi súlyára figyelemmel a vádlottal szemben – halmazati büntetésül – a rendelkező részben írt tartamú börtön fokozatú szabadságvesztést szabott ki. A másodfokú bíróság álláspontja szerint azonban a büntetés-végrehajtási szervezetben 25 éve dolgozó, ebből 23 éve hivatásos szolgálati viszonyban álló, a törvénnyel korábban összeütközésbe nem került vádlottal szemben indokolt volt a szabadságvesztés próbaidőre történő felfüggesztése, azonban eltúlzott annak próbaideje. Ezért Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a vádlott szabadságvesztés büntetése felfüggesztésének próbaidejét 2 évre enyhítette. Az elsőfokú bíróság ítéletében ezzel nem foglalkozott, de a másodfokú bíróságnak kötelezően vizsgálni kellett, hogy a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztésére figyelemmel az I. rendű vádlott részesülhet-e előzetes bírósági mentesítésben. Az ítéltábla megállapította, hogy a vádlott az általa elkövetett bűncselekmények jellegére figyelemmel előzetesen nem mentesíthető a büntetett előélethez fűződő hátrányos következmények alól. Egységes a bírói gyakorlat abban a tekintetben, hogy korrupciós bűncselekmények elkövetése esetén az előzetes bírósági mentesítés feltételeként meghatározott érdemesség nem áll fenn. Ezen túlmenően kizárja a mentesítést az I. rendű vádlott által megvalósított cselekmények nagyobb száma és a kitartó elkövetés is.

[18] Helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság azt, hogy vádlottl büntetés-végrehajtási főtörzsőrmester a rendelkező részben írt cselekményeivel méltatlanná vált arra, hogy rendfokozatot viseljen, a büntetés-végrehajtás hivatásos állományú tagja legyen, ezért nem tévedett, amikor őt lefokozás katonai büntetéssel sújtotta. Az ítéltábla álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által kiszabott, de rövidebb próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés büntetés, valamint a lefokozás katonai büntetés együttesen szolgálja megfelelően a Btk. 79. §-ában írt büntetési célokat, így az ennek megváltoztatására irányuló védői indítvány eredményre nem vezethetett.

[19] A Szegedi Törvényszék Katonai Tanácsa ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek, ezért azokat a másodfokú bíróság – helyes indokai alapján – helybenhagyta.

[20] A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be. 606. § (1) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2024. november 6.

Dr. Török Zsolt hb. dandártábornok s.k.
a tanács elnöke

Dr. Szabó Éva hb. ezredes s.k.
Dr. Mészáros László hb. ezredes s.k.
előadó

bíró

bíró

A Szegedi Törvényszék Katonai Tanácsának Kb.I.124/2022/50. számú ítélete Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának 6.Kbf.30/2024/8. számú ítéletében írt változtatással vádlott1 büntetés-végrehajtási főörzsőrmester I. rendű vádlott tekintetében 2024 november 6. napján jogerőre emelkedett és a felfüggesztett szabadságvesztés kivételével végrehajthatóvá vált.

Budapest, 2024. november 6.

Dr. Török Zsolt hb. dandártábornok s.k.
a tanács elnöke